

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj. Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. ... Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev. Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cena: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . mm po 10 via. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 30 via. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.— Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inšeratični oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu. Uprava in inšeratični oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652.

Politični položaj.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 18. oktobra. Danes poslanska zbornica dokonča razpravo o drugem čitaniu začasnega proračuna in glasovanje bo — prihodaj torka. Toda danes se ni gotovosti, ali bi vlada štirimesečen ali šestmesečen proračun. Dr. Seidler je izjavil parlamentarnim strankam »vlagne večine«, da na vsak način ostaja pri šestmesečni dobi, ker neče že po par mesecih imeti novega direktorja za zopetno podaljšanje.

Poljaki pa še danes širijo glasove, da hočejo dovoliti le štirimesečni provizorij. Ali mislijo to povsem resno, ni mogoče nadzorovati; gotovo pa je toliko: Čim krajši bo proračun, toliko prej pridejo Poljaki do novih kupčij z vlado. Zopet bodo Poljaki jezilek na tehnični, zopet bo pravzaprav le od njih odvisna vsa pozicija vlade in dovoljenje »državnih potreb« in — zopet bodo Poljaki tisti, ki bodo za glasovanje drago plačani. — Nemci pa se danes nekam jezijo na Poljake (če to tudi resno mislijo, se ne ve!) in menijo, da je treba na vsak način držati dosedanje dogovore, ki so bili dognani s toliko težavo in s tolikimi koncesijami. — No, Poljaki delajo lepo in grdo vreme dalje nemoteni in imajo edini ta smoter, da zopet čim več iztisnejo. V ta namen se bodo vršila te dni še mnoga pogajanja z resortnimi ministri. Skušnje nas uče, da bodo želi Poljaki zaželjene uspehe.

Zadnji hip se čuje, da kakih 20 Poljakov ne bo glasovalo za proračun; najbrže pa bodo le — odsotni.

Ali baš zato je pa vlada baje pridobila — Ukrajince! Čudna so pota zastopnikov tega teptanega naroda v vladno večino!

Ob pozni popoldanski uri je došla »založna vest«, da je nemška »Arbeitsgemeinschaft« neslavno preminula. — Kdo vse joče za njo, ni lahko presoditi!

Parlamentarne stranke.

Predsedništvo »Kofa Poljskiego« je bilo včeraj pri zunanem ministru grafu Czerninu v zadevi poljskih legij. — Poljaki zahtevajo, da morajo postati dosedanje legije (torej iz Galicije!) kadri za bodočo poljsko vojsko. — Prihodnja seja kluba se bo bavila z odgovorom zunanjega ministra.

Predsedništvo »Ukrainskega kluba« je bilo včeraj pri dr. Seidlerju čez eno uro ter sprejelo na znanje odgovor na ukrajinske zahteve. — Danes po zbornici seji bo klubova seja, ki se bo bavila s tem odgovorom in baje šele na to definitivno določila svoje stališče nasproti provizoriju. — Ta vest zveni malo čudno, saj je načelnik kluba že izjavil v zbornici, da bodo Ukrajinci glasovali proti provizoriju.

Klub čeških socialistnih demokratov je izvolil včeraj za načelnika posl. Habermanna, za namestnika pa Niemca in Tusarja; dr. Šmeral je bil izvoljen v parlamentarno komisijo.

Parlamentarna komisija Češkega Svaza je sklenila, sklicati anketo, ki naj dožene uspeh letošnje letine krompirja in žita ter domačo potrebnost tega pridelka. — Tako hočejo nadzorovati izvoz in rekvizicije.

Nemški agrarci so povabili vse štiri granke bivšega Nationalverbanda na posvetovanje, kako bi mogli postaviti namesto bivšega Nationalverbanda kako novo zvezo nemških strank. — O tej krpariji poročajo danes razne podrobnosti, a še ni gotovoga.

Krščanski socialisti so bili pri ministrskem predsedniku in zahtevali, da vlada že čukrat prične izplačevati draginske doklade duhovščini. Dr. Seidler je odgovoril, da je vse že pripravljeno; nakazila se izvrše najdalje početkom novembra, a izplačila doklad bodo segala nazaj do 1. julija.

Dalje so naznanili ministrskemu predsedniku da bodo k zakonu o začasnem proračunu predlagali dodatek (k § 4), da se dovolijo učiteljstvu draginske doklade do 50% navadne plače. — Predlagali bodo dalje, da se dovolijo občinam za delovanje v prenesenem delokrogu prispevek 50% k osebnim stroškom.

Važen je tudi predlog, naj se dovolji za zdaj vsaj 100 milijonov v podporo takim manjšim samostojnim obrtom, ki so bili tekom vojne kakorkoli oškodovani, ter za obnovitev onih, ki so bili uničeni. — Rokajki, pozor, da boste deležni teh podpor v prvi vrsti vi ob bojni črti!

Dr. Seidler je odgovoril, da vlada hoče nakazati deželam 60 milijonov kron za draginske doklade učiteljstvu.

Deželni glavar Hauser pa je ponovil že znano zahtevo, naj se vrne vojaškim osebam šarža, ki so jo izgubili vsled tega, ker se niso hoteli dvobojevati. — Zdi se, da bo tudi ta zahteva povoljno rešena, dasi se ji gotovi krogi še upirajo.

Urad ministra dr. viteza Žolgerja bo od 20. t. m. dalje prav nasproti dvorni operi, t. Opermring 5 (nad znano veliko trgovino Ch. storck), na eni najlepši točki dunajskega mesta. — Prezidiialne posle

vodi ministrski podtajnik dr. Rudolf plen: Andrejka, ki je doslej služboval v notranjem ministru in ne, kakor se je na načno poročalo, v vojn nadzorovalnem uradu.

(Veseli nas, da se v tej notici z nekakim povdankom odklanja služba v bivšem nesrečnem vojn nadzorovalnem uradu. — Kdor je tamkaj imel roke vmes, v bodoče ne bo tako lahko mogoč na vplivnih mestih, ki bi imela posla z zastopniki ljudstva. — Opomba ured.)

Dr. Korošec proti vladi in sistemu.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 19. okt.

Danes popoldne je govoril dr. Korošec in sicer slovenski: Visoka zbornica! Ravnokar smo slišali moža, s katerim je govorila znana »slovenska kmetica« in mu razodevala politično mišljenje jugoslovanskega naroda. — Napram kolegu g. Markhlu je jokala, da imamo premalo nemških sol in da imamo ljudi, ki se navdušujejo za osvobojenje, pretežno le, da ne hodimo za takimi gospodi, kakor je g. Markhl. Že predvčerajšnjim smo slišali praviti grofa Barbota, da naš narod ne stoji za nami (Hrupen smeh pri jugoslovanskih poslancih.) To je izvedel od menda tudi od »slovenske kmetice«.

Mi pa dobro vemo, da je vse, kar je na fronti in za fronto, z vsem srcem za jugoslovansko deklaracijo! (Pohvala.)

Sedaj nam slikajo vruga na steno, če ne glasujemo za proračun: »Vi negirate državo in jo puščate na cedilu v hipu nevarnosti«. — Ne bomo se tu pogovarjali o tem, ali mi državo afirmiramo ali ne; vemo le, da glasovanje za proračun sploh ne odločuje o vprašanju, kdo je za državo in kdo je proti njej, kajti vemo, da je med strankami, ki gredo v boj z vlado, vsaj ena, ki za naprej ne stoji več na stališču afirmacije te države. (Klici med Poljaki.)

Reče se nam tudi: »Vi niste za vojsko!« Ali smo za vojsko ali ne, tudi to je druga stvar. Mi vemo dobro, da bodo kljub temu, če bomo mi glasovali proti proračunu, postavljali srbške, hrvatske in slovenske vojske vedno v prve vrste, v strelske jarke (živahno vzklikanje); vemo, da bodo kljub temu delali, proizvajajoč množino živil, naprej v korist države in da bodo sodelovali, da sovražnik ne prodere na jugu.

Če nas vabijo, da glasujemo za proračun, nas vabijo, da spodpiramo sistem, ki nas zatira s podvojeno močjo. Vemo pozitivno, da je vlada obljubila Nemcem, da na jugu ne izpremeni ničesar. Vsak zander, vsak pisar, vsak glavar, ki je o naših velikih rekel, da so »garjeve ovce«, mora ostati na svojem mestu.

Pl. Seidler nam je dejal: »Podpirajte me!« Vprašam Vas, ali bi bil pameten oni človek, ki svojo smrt pospešuje, ki svoj lastni grob koplje? — Take politike poslancev narod ne bi razumel in ne odobral; morda pa bi bila za to Markhlova »slovenska kmetica«!

Nemški: Gotovo bom tolmačil soglasno naziranje Jugoslovanskega kluba z naslednjo izjavo:

Niklar doslej ni narod Slovencev. Hrvatov in Srbov odklonil tributa na imetju in krvi, ki ste ga od njega zahtevali vladar in država. Pa tudi v tej strašni vojni so hrabri sinovi Jugoslavije na bojnem polju in njihovi zastopniki v tej visoki zbornici doprinesli dokaze svoje požrtvovalnosti za cesarja in domovino. — Ako pa se po vsem tem Jugoslovanski klub pripravila, da bo glasoval proti začasnemu proračunu, se zgodi to je zategadel, ker je naš in z nami vseskozi soglasnega jugoslovanskega ljudstva trdna in enodušna volja, izraziti vladi najglobokejšo nezaupnico! (Živahno pritrdjevanje in plaskanje.)

K takemu ravnanju nas sili pred vsem spoznanje, da si vlada ni svesta dalekosežnosti in narodnega pomena, ki bi ga imela konsolidacija Jugoslovanstva kot vrtarja za moč države ob Adriji in na Balkanu. (Tako je!) — Dalje nas sili k temu dejstvu, da se vlada nasproti jugoslovanskemu problemu ne obnaša le popolnoma pasivno, marveč naravnost sovražno. — Rešitev jugoslovanskega vprašanja je pa postala po zgodovinskih dogodkih neodložljiva nujna potreba. Ako pa te rešitve ne vzamejo pravočasno v roke merodajni činitelji te države, tedaj bodo poskušali to storiti na drugem forumu zunaj monarhije, kar pač ne more biti ne v interesu monarhije ne prejasne vladarske hiše.

Nadajfen vzrok globokemu nezaupanju, ki prejšnja Jugoslavoane proti sedanji vladi, tvorijo neprestani naskoki in vzne mirjanja, kakršnim je naš narod vsak dan in vsako uro izpostavljen v njihri posesti svoje rodne grude proti vseslovanski grabljivosti, ne da bi mu vlada posvetila ono varstvo, na katero ima kot zvest in lojalni narod vsa pravico po pravu in zakonu. Nasprotno ta vlada, kateri smo ob njenem nastopu brez predsedstva hoteli olajšati vodstvo državnih poslov z dovo-

litivjo začasnega proračuna, ni doslej ukrenila prav ničesar, da bi odpravila posledice sistema moralnega in materialnega zatiranja, ki je bilo započeto ob izbruhu svetovne vojne proti Jugoslovonom. Nič se niso popravili ne kaznivji samovoljni čini nemškarnodnega uradništva in vojaštva ne oni odnošaji, ki so bili ustvarjeni v službi germanizacije. — (Tako je!)

Vsled prestane krivice, ki nas je zadelo in ranila v živo, in poučeni po izkušnjah v tej vojni, so pripravljali Jugoslavoani na najbrezobzirnejši boj proti sistemu, ki hoče ravnati z nami in njihovo zemljo edine kakor s kako kolonijo tujih privilegiranih narodov. (Živahno pritrdjevanje.) — Naše glasovanje proti proračunu nam je zategadel le čin silobrana proti vladi, ki meni, da more brezobzirno iti preko naše časti in preko naših življonskih interesov! (Živahna pohvala in plaskanje. Govorniku čestitajo.)

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 20. (Kor.) Uradno se razglša: 20. oktobra 1917. Zepadno Ohridskega jezera se je francoski napad v združenem ognju baterij zaveznikov izjalovil. — Sicer nič novega. Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 20. (Kor.) Veliki glavni stan, 20. oktobra 1917. Zepadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Vsled neugodnih razglednih pogojev je bil topovski boj v Flandriji manjši kakor prejšnje dni. Le v posamičnih odsekih med gozdom Houtlootom in Deule je bil od časa do časa lažji. Poizvedovalni boji so se vršili na več točkah, tudi v Artoisu in severno St. Quentinu in so bili ugodni za nas. — Armada nemškega cesarjeviča: Topovska bitka severovzhodno Soissons traja dalje. Z le ponoči začasnó zmanjšeno srditostjo se bore tamkaj združene topovske mase s skrajno silo. Vzdržni ogenj minovskih mas je izpremenil sprednji bojni pas med Vauxhallom in Braye v lijesto polje. Posamični sunki francoskih poizvedovalnih čet so bili obditi. Desetaj ni bilo večjih napadov. Vzhodno Moze je včeraj popoldne narastel topovski ogenj. Več naših akcij nam je prineslo ujetnikov.

Vzhodno bojišče. — Izkrcaji smo čete tudi na otoku Dagoe, kjer so se že pred par dnevi ustali izkrcani oddelki mornarice v svrhu zavarovanja nameravanih izkrcavališč. Tamkaj zapričete operacije se razvijajo po načrtu. — Od vzhodne obali do Črnega morja nič važnega.

Macedonska fronta. — Na zapadnem bregu Ohridskega jezera so bile napadajoče francoske stotnje pogane nazaj. Pri Bitolju, v kolenu Černe in na Dobrem polju zvišan ogenj.

BEROLIN, 20. (Kor.) Wolffov urad poroča: 20. oktobra 1917, zvečer. V Flandriji topovski ogenj menjajoče se silo. Severovzhodno Soissons se vrši od polne dalje zopet najsilovitejši topovski boj. Na otoku Dagoe dobri napredki. — V Macedoniji so se izjalovili francoski napadi zapadno Ohridskega jezera. Prvi generalni kvartirništvo št. 1. Lufendort.

TURŠKO.

CARIGRAD, 19. (Kor.) Generalni štab poroča: Fronta ob Dijali: Sovražne sprednje čete, ki so se poizkušale približati našim črtam, je zadržal naš ogenj. — Kavkaška fronta: Naše sprednje oddelke napadajoče sovražne sile so se morale po tridnevnem boju umakniti v neredu.

Rusko poročilo o bitki v Riškem zalivu.

PETROGRAD, 19. (Kor.) Admiralni štab objavlja sledeče podrobnosti o bitki v Riškem zalivu: Pomoči 17. t. m. je sovražni brodovje, približno 20 vojnih ladij, prispele v Riški zaliv in je bilo ob 9 opaženo od opazovalnih straž pri Verderju. V sovražnem brodovju so bile tudi linijske ladje razreda »König«. Brodovje admirala Bahidreva, ki je razobesil svojo zastavo na križarki »Bajan«, je odšlo v spremstvu linijskih ladij »Grazhdanin« in »Slava« od Kuivaste v vzhodnem delu otoka Moona, kjer je bilo zasidrano, sovražniku nasproti. Sprejadj so bile stražne ladje in torpedovke, ki so se umaknile pred sovražnikom. Sovražnik je ob 1/210 pričel streljati na stražne ladje. Naš oddelek, ki je priplul iz morske ožine, se je razvil med svetilniškom Verderja in otokom Moonom. Tekom približevanja je bil »Bajan« brezuspešno napaden od sovražnega podvodnika. Ob 1/211 dopoldne se je zapletel naš oddelek v boj s sovražnim brodovjem. Velike sovražne bojne ladje so streljale iz razdalje, ki je presegala doseg artiljerije naših bojnih ladij starega kova. Ob 1/21 polpodne je admiral Bahidrev vsled premoči sovražnih pomorskih sil in prihanjanja novih sovražnih ladij zaukazal našemu oddelku, da naj se umakne v notranjost Moonsun-

da. Naš oddelek se je obrnil in se umaknil proti severu. »Slava«, zadnja ladja v bojni črti, je bila znatno poškodovana, posebno strelske odprtine pod vodno črto in se je ob vohdu v Moonsund potopila. Ostanek oddelka je odplul skozi preliv v notranjost Moonsunda. Del sovražnega brodovja, ki je zasledoval naš umikajoči se oddelek, je pričel streljati na baterije na Moonu in Verderju in jih je uničil. Ladje oddelka so bile nekoliko poškodovane. Po obstreljevanju baterij je prodril sovražnik v južni del Kuivaste. Nadaljna poročila o operacijah še niso prispela. Istočasno so križarka »Admiral Makarov«, topničarke in torpedni rušilci, ki so se nahajali v Moonsundu, štiti preliv in Kasar Wiek med otoki Oesel, Dagoe in Moon in so ponovno menjali strele s sovražnimi torpedovkami in malimi vojnimi ladjami, ki so ostale ponoči 17. t. m. v bližini obale Oesela in ponovno poizkušale prodreti v vzhodni del Kasar Wieka. Del sovražnega oddelka, ki se je vzhodno od obale Oesela, je priplul ob obale severno Moonsunda in je streljal med Oeselom in Moonom. Istočasno je izvršil sovražnik velik letalski napad in je zmetel brez uspeha veliko množico bomb na Kuivasto in naše ladje. Tekom dopoldne je bilo mnogo bojev v zraku, tekem katerih je poročnik Safonov sestrelil svoje tretje sovražno letalo. Zvečer 16. t. m. so pluli zeppelinovci nad Moonsundom. Čez dan so oklopnice in križarke iznova obstreljevale južno in jugozapadno obal otoka Dagoe. V bližini Dagoe je bilo na delu veliko število iskalcev min. V bližini severnega izhoda Moonsunda smo opazili navzočnost dveh od treh sovražnih podvodnikov. Bojni akcij so se udeležili: pri Tagelachtu dreadnought »Moltke«, dve oklopnici razreda »Kaiser«, najmanj 60 rušilcev torpedovk in iskalcev min in trije podvodniki; v Soelosundu in zapadnem delu Kasar Wieka okoli 20 torpedovk, 20 iskalcev min, šalup in prevoznih čolnov; v Riškem zalivu 2 ali več oklopnice razreda »König«, 6 lahkih križark, mnogo torpedovk in manjših ladij, kakor tudi dva podvodnika; ob izlivu Finskega zaliva, severozapadno Dageorta 3 oklopnice razreda »Kaiser« istotako tretje in četrto brodovje, obstoječe iz skupine dreadnoughtov in 10—12 lahkih križark, — to se pravi, da ste se bojev 16. oktobra udeležili dve tretjini sovražnih ladij.

Koncem dneva je poizkušal sovražnik od otoka Oesela prodreti proti pomolu, a ga je zadržal naš ogenj, naker se je umaknil v svoje postojanke pri Orisarburgu, ob vzhodni obali Oesela. 17. t. m. je bil otok Moona od sovražnih ladij, ki so prispeli v Moonsund, in od letal srđito obstreljevan. Več oseb, ki so prispeli 17. t. m. iz Oesela, je pripovedovalo, da so naše ladje kljub težavnim pomorskim razmeram vzdrževale popolnen red in dokazale veliko hrabrost in junaštvo. Poveljnik poprej omenjenih stražnih ladij, Dragunov, je bil za svojo veliko hrabrost na predlog brodovnega poveljnika imenovan za podporočnika.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 19. (Kor.) Wolffov urad poroča: Eden naših podvodnikov je dne 2. t. m. severno Irsko potopil angleško okloпно križarko »Drake« (10.300 ton). V Atlantiskem morju je bilo potopljenih vnovič 16.000 ton.

FRANCOSKA ZBORNICA.

PARIZ, 19. (Kor.) Tekom debate o splošni politiki vlade je ministrski predsednik Painleve izjavil, da mora debata pokazati, ali vživa vlada še zaupanje. Ministrski predsednik je prepričan, da je zmaga zaveznikov gotova, ako se disciplinirajo in napno vse sile. Painlevé je izjavil nato, da obstojajo vojni cilji Francije izključno v vzpostavitvi njene pravice, namreč v vrnitvi Alzaško-Lotarinske Franciji. Vojna se mora nadaljevati z vsemi sredstvi, izrabiti je treba vse pomožne vire zaveznikov, da se doseže ta cilj. Ako bomo hodili svoja pota, se bo naš cilj vedno bolj oddaljeval. Skupno postopanje z angleškim prijateljem je natančno določeno.

no. Sedaj se vrše pogajanja glede poveljanja angleške fronte. Izjava Kühlmanna, da Nemčija Alzaško-Lotarinske nikdar ne bo odstopila, je bila le napoved prepira, na katero je odgovoril Lloyd George z izjavo, da se bo Anglija toliko časa bojevala ob strani Francije, dokler ne bo Alzaško - Lotarinska desaneksionirana. Zbornica je sprejela končno dnevni red, ki izreka vladi popolno zaupanje.

Vesti iz Rusije.

Anarhija v Rusiji. PETROGRAD, 19. (Kor.) V vsej srednji in južni Rusiji vladajo anarhične razmere.

Evakuiranje Petrograda.

LONDON, 19. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Petrograda, da je vlada vsled novega, Petrograd ogrožajočega strategičnega položaja odredila korake za skrajšnjo izpraznitev glavnega mesta.

PETROGRAD, 19. (Kor.) Listi poročajo: Vsled novega strategičnega položaja pripravila vlada odredbe za izpraznitev glavnega mesta. Sestavljena je bila v to svrhu posebna komisija. Vlada se preseli najbrže v Moskvo, kjer se nastani v Kremlju. Govori se, da bo tudi ustavodajna skupščina zborovala v Moskvi. Evakuiranje glavnega mesta se bo vršilo v slučaju neobhodne potrebe polagoma. Kar se tiče prebodne, ki bo otvorjena jutri, bo imela svojo prvo sejo v Petrogradu in se preseli nato v Moskvo.

Kerenski odšel na fronto.

PETROGRAD, 19. (Kor.) »Birževija Vjedomosti« poročajo: Kerenski se je podal na fronto.

Bolezen Kerenskega.

PETROGRAD, 19. (Kor.) Bolezen Kerenskega je resna. Napadena je tudi desna stran pljuč in delovanje srca oslabiljeno.

VII. NEMŠKO POSOJILLO — 13 MILIJARD.

BEROLIN, 20. (Kor.) Wolffov urad poroča: Rezultat sedmega vojnega posojila znaša po dosedanjih poročilih brez zamenjave prijavljenih starejših vojnih posojil 12 milijard 432 milijonov mark. Nemški narod je podpisal v tretjem vojnem letu torej skupno 25 1/2 milijarde mark.

Nova švedska vlada.

STOCKHOLM, 19. (Kor.) Ministrski predsednik Eden je danes predložil kralju novo ministrsko listo, ki jo je kralj sprejel. Predsedstvo je prevzel Eden (lib.), ministrstvo za vnanje stvari Kellner. Pri zaprisegi novega ministrstva je ministrski predsednik Eden pojasnil glavna načela politike nove vlade in naglašal neomajno švedsko nevtralnost v svetovni vojni.

MIROVNI MANIFEST ŠKANDINAVSKO-HOLANDSKEGA KOMITEJA.

STOCKHOLM, 20. (Kor.) Holandsko-skandinavski organizacijski komite za stockholmsko konferenco objavila mirovni manifest na k internacionalni pripadajoče stranke, ki predlaga mir sporazuma potom rešitve problemov, ki tvorijo vzrok sedanje vojne. Predlogi so naslednji: Nobenih aneksij in nobenih kontribucij, rešitev narodnih vprašanj v smislu svobode narodnosti. Mednarodna ureditev narodne samouprave. Pretvoritev iz raznih narodnosti obstoječih držav v zvezne države. Popolna politična in gospodarska vzpostavitve Belgije. Rešitev alzaško-lotarinskega vprašanja potom ljudskega glasovanja. Po sklepu miru vzpostavitev gospodarsko in politično neodvisne, s Črnogoro združene Srbije, ki naj se zopet vzpostavi iz mednarodnega fonda. Bolgarska dobi vzhodno Macedonijo do Vardara. Ustanovitev svobodne, neodvisne Poljske. Neodvisnost Finske. Kulturna avtonomija za italijanska ozemlja Avstrije, ki se ne bi odstopila Italiji. Mednarodno rešitev židovskega vprašanja. Ustanovitev družbe narodov. — Komite prosi stranke, da izrazijo o tem motivirano mnenje do 1. decembra t. l.

Jugoslovansko vprašanje.

Izjave posl. dr. Otakarja Rybaja. Državni poslanec dr. O. Rybaj je imel s sotrudnikom »Serajevoer Tagblatta« zanimiv razgovor.

Obseg jugoslovanskega vprašanja.

Z uradne in neuradne strani napadajo našo deklaracijo z dne 30. maja radi tega, ker ta deklaracija nasprotuje dualističnim temeljem monarhije in ker se ne da realizirati. Jugoslovanski klub ni dvomil niti za hip, da njegova zahteva po združenju vseh južnih Slovanov naleti na velik odpor posebno pri Madjarih. Toda, jugoslovanski poslanci niso mogli obstati na pol pota. Zahteva južnih Slovanov po združenju je postulat narodnega načela, ki se je pokazalo uspešnim v boju proti več ali manje starijem državnim organizacijam, nego-li je šele 50 let stari dualizem. To načelo pooblašča južne Slovane k tej zahtevi (Tu je cenzura zasela nekoliko

vrst). Razlika med vladajočimi in tujimi narodi, priznavanje enega državnega naroda, in tlačenje in oškodovanje življenjskih interesov katerega srednje-evropskega naroda, in to na korist imperijalističnih stremiljenj enega pretvezno gosposkega naroda: to se ne da dovesti v sklad z modernimi demokratičnimi nazori, in se nam — kakor dokazujejo dosedajni dogodki — kaže kot neprestana nevarnost za evropski mir.

To, kar zahtevajo južni Slovani, ni norost, ni veleizdaja, niti ni sanjarenje, ampak nekaj dobrega, za kar so nastopili Madjari z orožjem v roki leta 1848 in tudi dosegli po nesrečnem letu 1866. Pri tem je naravnost komično in zoprno, če hočejo Madjari južnim Slovanom oporekati to pravico — tistim južnim Slovanom, ki hočejo svojo narodno neodvisnost ohraniti pod žezlom Habsburžanov, če Madjari celo obdolžujejo južne Slovane veleizdaje. Madjari ne bi smeli — ko se že govori o pravu osvajanja — pozabiti, da bi oni sami kaj slabo zvršili, kajti Ogrsko je Avstrija dvakrat osvojila! Kraj vsega tega je moglo v kratkem času priti do nagodbe med cesarjem in Madjari, ki je tem poslednjim zajamčila državno samostalnost, kakršnje niso imeli od svojih narodnih kraljev sem in o kateri niso niti sanjali: samostalnost celo, ki jih je, takorekoč, napravila za gospodarje monarhije. Ako se je torej to moglo doseči v kljub madjarski astaji in vključ osvajanju ogrskih tal, potem pa tudi sporazumna izprememba nagodbe od leta 1867 ne bo nemogoča, a še manj bi bila — veleizdaja! S stališča narodnega načela bi mogli jugoslovanskemu klubu očitati to, da so njega zahteve preskromne, da ne zahtevajo združenja vseh južnih Slovanov!

Nu, jugoslovanski klub ni hotel staviti take zahteve ravno zato, da ne bi prešel na mednarodno področje in da bi omogočil realizacijo svoje zahteve brez vsakega tujega vmešavanja. Vrhu tega se je morala respektirati tudi pravica samodoložbe Srbije in Crngore. Danes pa ne gre več samo za ta južnoslovanski postulat, ker rešitev južnoslovanskega vprašanja je postala ne samo neizogibna državna, ampak potreba vse monarhije.

Vloga in pomembnost Bosne in Hercegovine v jugoslovanskem problemu.

Ne smemo pustiti iz uma, da igrate v južno slovanskem vprašanju Bosna in Hercegovina najvažnejše vlogo. Fevdalne agrarne razmere v obeh deželah so bile vzrok, da se je tamošnje ljudstvo leta 1875, uprlo proti svojim zatiralcem Turkom. Ena posledic je bila osvoboditev Srbije in Crngore. Poleg gospodarskega momenta se je pojavilo tudi nacionalno čustvo, ki se ni dalo več udušiti. Nadam obeh srbskih narodnih držav, da se te dve jugoslovanski deželi združite, je napravil konec berlinski kongres, podavši Avstro-Ogrski mandat za okupacijo Bosne in Hercegovine in za ureditev tamošnjih agrarnih razmer. Nečem raziskavati kot južni Slovan, ali je bila ta rešitev ravno srečna, ali, toliko morem reči, da je bila ta rešitev toliko v internacionalnem, kotkor v državnopravnem pogledu nezadostna, ker je imela v sebi kal več ali manjše bujnih notranjih in zunanjih konfliktov. Ne ozirom na dejstvo, da pravi namen okupacije še danes ni izvršen. V mednarodnem pogledu se je za časa okupacije črhnila suvereniteta turškega sulana in so bile na ta način aspiracije Srbije vedno budne, dočim se je z druge strani omogočilo Turčiji, da bi se odčlenila teh dežel. Ko se je temu nepojašnjemu stanju napravil konec z aneksijo, se je pokazalo, kako se je v vnanjem svetu maza zapalo in verovalo v stabilnost tega stanja. Vsakdo ve, da je le nezadostni pripravnosti klenje pripisati, da ni izbruhnila svetovna vojna že tedaj.

Ne glede na to, da je to stanje ucvetlo do današnje vojne, treba naglasiti nejasno državnopravno razmerje anektiranih dežel napram monarhiji sami. Ustvaril se je dogovor o provizorični upravi, ki jo vladalo tri popoldna samostalne vlade vsake zase. Na ta način se seveda ni moglo zahtevati od Bosne in Hercegovine, da bi se razvil čut pripadnosti k monarhiji. Saj Bošnjaki še danes niso državljani, ampak samo državni pripadniki!!

Dr. Rybář je govoril potem o razliki v proklamaciji blagopokojnega vladarja glede aneksije Bosne in Hercegovine — in sicer v avstrijski in ogrski proklamaciji — pak vprašuje, ali se hoče napraviti konec temu nesrečnemu državnopravnemu stanju, ali se ga hoče ohraniti nadalje? Ali more iti monarhija na mirovni kongres in zahtevati tam, da se Bosna in Hercegovina monarhiji inkorporirata, ko to v notranjosti sami še ni izvedeno?! Mari naj bodo Bošnjaki edini Evropejci, ki sicer

vedo za svojega vladarja, sicer pa ne vedo, kateri državi pripadajo?! Te razmere zahtevajo, da se uredi. K temu treba se pomisliti, da so avstro-ogrski južni Slovani razdeljeni na dve državi in na dve anektirani deželi, v katerih imajo samo dve možnosti, da razvijajo svojo politično avtonomijo. Naj ne misli nikdo, da so še vedno tisti časi, ko se so mogli slovenski kraji označiti kot nemški, Dalmacija pa kot italijansko področje, ker je gospodujoči razred bil nemški, oziroma italijanski. Zmaga demokratične misli je dobro došla tudi južnim Slovanom ter jim obljubila, da se jim želje izpolnijo. Tisti, ki bi se hotel tolažiti s tem, da se ves južnoslovanski narod ne navdušuje za ujedinjenje, doživi ista grenka izkustva kot nemška diplomacija. (Tudi tu je cenzura zaslepla več vrst.) Posebno pa treba opomeniti vsakogar, ki italijanske drzne aspiracije na naše primorje tolmači kot aprobacijo dalističnih razmer v monarhiji. Prevari se vsakdo, ki se nadeja, da se južni Slovani zadovolje s tem, da so od svoje grudi odbili italijansko nevarnost. Južni Slovani nikakor ne žele priti pod italijansko vlast in v tem pogledu se strinjajo s prizadevanji avstro-ogrskih vladalcev. Ali, istaknimo niso voljni, da žrtvujejo svojo ekzistenco in svojo bodočnost Nemcem ali Madjarom! Da so južno-slovanski vojniki cesarju zvesti in udani — to je dokazala sedanja vojna. Na zapoved vladarjevo so delali čudeže hrabrosti, ali vsakdo se prevari izredno, ako misli, da so se ti junaki borili tudi za ohranitev nadvladja Nemcev ali Madjarov v monarhiji!

Aprovizacijske stvari. KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 22. do 27. oktobra, t. l. (39. razdeljevanje), se bodo mogla (proti preščipljenju št. 39. izkaznice za živila) dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na eno osebo:

- JESPREN (obdelan lečmen.) 1/4 kg ješprena po K 1'08 kg.
- SUHO ZELIŠČE. 10 dkg suhega zelišča po K 10'— kg; za manj imovite sloje (z rdeče prečrtano izkaznico za živila) po K 5'— kg.
- SIR. 60 g (6 dkg) emmentalskega sira po K 10'— kg. — Cena za manj imovite sloje (z rdeče prečrtano izkaznico za živila) po K 4'— kg. — Največ se ga bo moglo dobiti 42 dkg.

OLJE. Izkaznice št. 7. za olje veljajo do vštete sobote, 27. t. m.

SLANINA. Na vsakih 6 (šest) odrezkov oficijelne izkaznice za maščobe, veljavnih za čas od 22. do 28. t. m., dobe odjemalci izkaznico (št. 19) za slanino ter morejo nanjo do vštete sobote, 3. novem., v običajnih prodajalnah dobiti po 120 g (12 dkg) slanina na osebo, oziroma izkaznico, in sicer po K 18'— kg.

Lastniki rudeče prečrtanih izkaznic za živila (izkaznic za manj imovite sloje) dobe tudi rudeče prečrtane izkaznice št. 19. ter bodo mogli dobiti nanje slanino po K 6'— kg (12 dkg 72 vin.).

DOPOLNILNE IZKAZNICE ZA MASČOBE. Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dopolnilne izkaznice za kruh in do dopolnilne izkaznice za maščobe z odrezki, zaznamovanimi s črko S, dobe proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavnih za čas od 22. okt. do 28. okt. t. l., dopolnilno izkaznico s št. 40. ter morejo nanjo do vštete sobote, 3. nov. t. l., v običajnih prodajalnah dobiti po 3 dkg slanine.

Dopolnilne izkaznice št. 39. veljajo do vštete sobote, 27. okt. t. l.

SVINJINA. V torek, 23. t. m., se prične prodaja svinjine proti izročitvi izkaznic št. 31, ki so že v posesti občinstva. Prodajala se bo pri vseh slaninirjih in sicer na izkaznice št. 1 A, B, C, D, E, v torek, 23. t. m., na izkaznice št. 2 A, B, C, D, E, v sredo, 24. t. m., na izkaznice št. 3 A, B, C, D, E, v četrtek, 25. t. m. Kdor bi iz upoštevanja vrednega vzroka ne mogel kupiti svinjine določenega dne, jo more dobiti popolnoma izjemno v soboto, 27. t. m. Vsaka oseba ima pravico, da dobi na eno izkaznico št. 31. 10 dkg sveže svinjine po K 8 kg. Cena za manj imovite sloje (z rdeče prečrtano izkaznico) po K 4'40 kg.

IZKAZNICE ZA SVINJINO. Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci izkaznice št. 32. za svinjino.

IZKAZNICE ZA GOVEDINO. Kdaj stopljo v veljavo izkaznice št. 10 in št. 11 za govedino, se objavi posebej.

priporočil veslaški mojster. — Vam jaz povem, kaj se je zgodilo z njimi. Ravno zato, ker je ta mladi človek umoril svoja dobrotnika, nam ga je sodišče njegovega veličanstva oddalo za dobo štiridesetih let.

— Ali je to res? — Je vprašal admiral.

— Tepla sta me, — je odgovoril mladi zločinec s trdim glasom, kateremu se je vključ izvršeni osveti poznalo še vedno plameteče sovraštvo.

— Ali si vedel, ko si pobegnil s svoje klopi, kakšna kazen te čaka, če te zopet ujamejo?

— Človek mora pač tvegati nekaj, če se hoče rešiti stranskega življenja na galeri. Vedno pretepanje, vedno muka, nikdar nobene dobrote.

— O, ta nevaležnež! — je vzkliknil veslaški mojster; — in jaz sem ga od same dobrote posadil poleg največjeje tovariša na vsi galeri... poleg nekoga

Redilna moka in kondenzirano mleko za starce, bolnike in otroke.

1 zavoj redilne moke (250 g) po K 1'— zavoj in 400 g kondenziranega mleka po K 7'25 kg; 400 g (40 dkg) K 2'90. — Tekom tega razdeljevanja se preščipte št. IV. rumenih izkaznic (za otroke) in št. II. sivih izkaznic (za starce in bolnike), veljavnih za meseca oktober in november. Ne bo se torej dobivalo onega 1/4 kg kornuzne moke za otroke, ki so jo bili odjemalci že nakupili obenem s kondenziranim mlekom (na rumene izkaznice).

Lastniki izkaznic za naravno mleko imajo pravico samo do 1 zavoja redilne moke proti preščipljenju št. IV. izkaz. in sicer morejo to redilno moko dobiti v oni prodajalni, v kateri nakupuje domače gospodarstvo, kateremu pripada imejitelj izkaznice za naravno mleko.

IZKAZNICE ZA PETROLEJ. Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci (tako oni, ki nakupujejo v prodajalnah apro. komisije, kot oni, ki si nabavljajo živila apro. komisije v skladiščih raznih zadrug ali pri jestvinčarjih) izkaznice št. 2 za petrolej ter morejo nanje od ponedeljka, 22. t. m., do vštete sobote, 27. t. m. v že objavljenih trgovinah za petrolej, dobiti po 1/2 litra petroleja na izkaznico po 48 vin. liter. — Na eno in dve osebi po 1/2 l, na tri, štiri in pet oseb po 1 l in na šest in več oseb po 1 1/2 l petroleja na teden.

Stranke se opozarjajo v svojem lastnem interesu, da pogledajo, če so vse izkaznice za petrolej opremljene s pečatom prodajalne apro. komisije, zadržnega skladišča ali jestvinčarja, ker bodo izkaznice brez pečata neveljavne.

Prodaja kuriva. Oglje, 10 kg na izkaznico.

Škorklja: Rdeče izkaznice št. 1—301 (obrobna št. 2) in št. 260—318 (obrobna št. 1) dne 23. 10., pri M. Stock, ul. Squero nuovo 15, (cena 50 vin. kg).

Rojan: Rdeče št. 1—250 (obrobna št. 2) dne 23. 10., pri M. Stock, ul. Squero Nuovo 15, (cena 50 vin. kg).

Novo mesto: Rdeče izkaznice št. 1761—1927 (obrobna št. 2) in št. 1—83 (obrobna št. 3) dne 23. 10., pri M. Stock, ul. Squero nuovo 15, (cena 50 vin. kg).

Barriera nuova: Rdeče izkaznice št. 2923—3072 (obrobna št. 2) in št. 1—200 (obrobna št. 3) dne 23. in 24. 10., pri A. Mamich, ul. Scussa 12, (cena 50 vin. kg).

Barriera vecchia: Rdeče izkaznice št. 3072—3421 (obrobna št. 2) dne 23. in 24. 10., pri E. Cosciani, ul. A. A. Caccia 17, (cena 50 vin. kg).

Vrdela: Rdeče izkaznice št. 566—1065 (obrobna št. 1) dne 23. 10., pri G. Miccu, ul. S. Cillino 2) (cena 50 vin. kg).

Rjavi premog (briquettes) 10 kg na izkaznico.

Greta: Rdeče izkaznice št. 331—445 (obrobna št. 1) dne 22. 10., pri A. Lozej, ul. Borojević 63 (cena 38 vin. kg).

Barriera nuova: Rdeče izkaznice št. 2673—2797 (obrobna št. 2) dne 23. 10., pri Nemenz E., ul. Acque 10, (cena 38 vin. kg).

Barriera vecchia: Rdeče izkaznice št. 2697—2821 (obrobna št. 2) dne 23. 10., pri G. Macorin, ul. Madonna 8 (cena 38 vin. kg).

Barriera nuova: Rdeče izkaznice št. 2798—2922 (obrobna št. 2) dne 24. 10., pri J. Taučerju, ul. S. Zaccaria 3, (cena 38 vin. kg).

Barriera vecchia: Rdeče izkaznice št. 2822—2946 (obrobna št. 2) dne 24. 10., pri G. Krovatin, ul. Media 52, (cena 38 vin. kg).

Sv. Vid: Rdeče izkaznice št. 187—311 (obrobna št. 3) dne 25. 10., pri G. Kappel, ul. S. Giusto 16, (cena 38 vin. kg).

Rojan: Rdeče izkaznice št. 841—945 (obrobna št. 1) dne 25. 10., pri A. Lozej, ul. Borojević 63, (cena 38 vin. kg).

Sv. M. M. spodnja: Rdeče izkaznice št. 331—455 (obrobna št. 1) dne 26. 10., pri G. Frank, Bivio 8, (cena 38 vin. kg).

Novo mesto: Rdeče izkaznice št. 1636—1760 (obrobna št. 2) dne 26. 10., pri E. Stock, ul. Squero nuovo 15, (cena 38 vin. kg).

Barriera vecchia: Rdeče izkaznice št. 2947—3071 (obrobna št. 2) dne 27. 10., pri G. Zerjal, ul. Settefontane 250, (cena 38 vin. kg).

Vrdela: Rdeče izkaznice št. 441—565 (obrobna št. 1) dne 27. 10., pri G. Miccu, ul. S. Cillino 2, (cena 38 vin. kg).

Premog (fosfite) 20 kg na izkaznico. Staro mesto: Modre izkaznice št. 84—205 (obrobna št. 4) dne 23. 10., pri A.

bivšega borilkega mojstra Navaillesovega polka, ki je umoril svojega kapitana in so ga zato privedli semkaj. Sedaj pa trdi ta ničvrednež, da ni užival nobene dobrote, ko sem mu dovolil, da se je vse noči, namesto da bi spal, zabaval z borenjem, in sem mu vrbove palice, ki sta jih potrebovala za to, nalašč podaril za to zabavo. O ti nevaležnež!

Gospod de Vivonne se ni menil za govorčenje veslaškega mojstra, temveč je zamisljeno gledal kaznjenca in dejal potem sam pri sebi:

— Ali je on? Osemnajst let.... Podobnost.... Ta mladič je nevaren zločinec; ali pa bi bil postal to, da nisem jaz posegel v njegovo življenje? Ali nisem jaz, četudi nevede in nehotе, kriv, da ga je njegova pot privedla na galero?

Nato pa je vprašal glasno:

— Kakega stanu pa so bili ljudje, ki so te našli v okolici Chartresa?

Vodarich, ul. Cavazzeni 3, (cena 18 vin. kg).

Rojan: Modre izkaznice št. 635—674 (obrobna št. 1) dne 23. 10., pri Gamosel, ul. Geppa 10, (cena 18 vin. kg).

Sv. Jakob: Modre izkaznice št. 791—872 (obrobna št. 2) dne 23. 10., pri G. Simcich ul. Risorta 17, (cena 18 vin. kg).

Modre izkaznice št. 873—989 (obrobna št. 2) dne 23. 10., pri Ribarich, ul. Media 8, (cena 18 vin. kg).

Barriera nuova: Modre izkaznice št. 510—591 (obrobna št. 4) dne 23. 10., pri J. Sklemba, ul. Molin Grande 2, (cena 18 vin. kg).

Kjadin: Modre izkaznice št. 36—187 (obrobna št. 2) dne 23. 10., pri D. Pevera, ul. P. Revoltella 9, (cena 18 vin. kg).

Rocol: Modre izkaznice št. 159—249 (obrobna št. 2) dne 23. 10., pri G. Schilhan, Rozzol in Vale 730 (cena 18 vin. kg).

Barkovlje: Modre izkaznice št. 86—189 (obrobna št. 1) dne 23. 10., pri R. Lovisich, Greta 126, (cena 18 vin. kg).

Greta: Modre izkaznice št. 178—370 (obrobna št. 1) dne 23. 10., pri R. Lovisich, Greta 126, (cena 18 vin. kg).

Drva za kurjavo, 20 kg na izkaznico. Škedenj: Modre izkaznice št. 92—148 (obrobna št. 1) dne 23. 10., pri K. Srebernik, Škedenj 99, (cena 34 vin. kg).

Barriera vecchia: Modre izkaznice št. 1134—1396 (obrobna št. 3) in št. 1—115 (obrobna št. 4) dne 24. 10., pri G. Pagiaglia, ul. Olmo 9, (cena 30 vin. kg).

Štev. 1053—1133 (obrobna št. 3) dne 24. 10., pri M. Ribarich, ul. Alfieri 15, (cena 30 vin. kg).

Domače vesti.

Odklikovanja. Nadkomisar finančne stráže, Anton Mančič, je bil odklikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne so dobili: respicijenta finančne stráže Melhijor Dečman in Ernest Paglavac in nadpaznik Franc Schmiermaul, vsi pri primorskem finančnem ravnatelstvu.

Imenovanja pri c. kr. avstr. skladu za vojaške vdove in sirote, deželna poslovilnica za Trst, Istro in Gorisko-Gradiško. Za predsednika je imenovan dr. Fran. Rabl, odvetnik v Trstu, za podpredsednika deželni organizacijski ravnatelj Emil Kaučič, za administrativnega voditelja pa Just Niklitschek.

Neosnovane govorice. Z ozirom na gotove govorice, ki se razširjajo po mestu, nam aprovizacijska komisija naznanja, da je vsega krompirja v njenih skladiščih 30 stotov. Zal se dosedaj vključ opetovanim intervencijam namestitva in apro. komisije ni moglo doseči, da bi nam centrala dobavila toliko krompirja, kolikor bi odgovarjalo potrebam naših krajev. Količina 30 stotov je seveda povsem nezadostna za razdelitev med vse prebivalstvo. Pričakuje se pa za bližnji čas dovoz velikih količin krompirja, ki so že zagotovljene od centrala. Med tem pa daje apro. komisija v prodajo večjo količino sladke repe, ki jo je že dobiti na trgih. — Tudi govorice, da se bo vsled pomanjkanja moke tekem tega tedna skrčilo ali ustavilo izdelovanje kruha, so neosnovane, ker ima aprovizacijska komisija dovolj moke za redno izdelovanje in razdeljevanje kruha.

Poslanec Spinčić. Z ozirom na svoječasi napad v »Slovenca« na poslanca Spinčića, objavlja imenovan list v svoji petkovi številki (15. t. m.) naslednje: »Poslanec Vekoslav Spinčić je neumoren delavec v parlamentu za gospodarski in narodni procvit zanemarene in nesrečne Istre. Vse tozadnje vesti, ki so začle tudi v naš list, kot da ne bi vršil v polni meri svoje poslanske dolžnosti in da je prišel v nasprotje z dr. Laginjo, ne odgovarjajo resnici. Med dr. Laginjo in prof. Spinčićem vlada najboljša sporazumljenost.«

Dijaki-begunci, ki se doslej še niso zglasili v begunškem uradu (ulica Madonna del mare št. 2, I. nadst.) so vabljani, da se v svojem interesu zglašijo čim prej.

Še enkrat pristojnim oblastim v najresnejši predarek! V včerajšnji »Edinosti« smo kar najresneje opozorili pristojne oblasti na najnujnejšo potrebo, da se lotijo vendar že enkrat rešitve našega šolskega vprašanja, ker tako, kot doslej, nikakor ne more in tudi ne sme več iti dalje, ako nebože te oblasti izgubiti vsega ugleda in spoštovanja pred narodom, ki že z največjo nejevoljo gleda malomarnost, s katero se je doslej sreševalo to vprašanje. Da bo stvar še jasnejša, naj navedemo danes številke, ki jasno dokazujejo popolno upravičenost naših pritožb. Deška ljudska šola CMD šteje letos 888 učencev in

— Revni vrhovodci so bili, — je odgovoril kaznjenc; — revna sodrga brez doma, ki se je vlačila semtertja, kamor ji je gnal veter revščine. Z njimi sem, kolikor se spominjam, potoval po južnem Francoskem.

— Zakaj niso ti ljudje nikdar krenili proti severu? ... morda v Pariz....? — je vprašal z zanimanjem vojvoda.

— Pa da, — je menil Ponedeljek smehljaje se; — Pariza so se tako bali, da še sedaj mislim, da jim je bilo pariško sodišče za petami.

— Torej nisi nikdar videl Pariza? — Nikdar.

Gospod de Vivonne je zadržil lahen vzdih zadovoljstva in nadaljeval:

— Ali nisi nikdar skušal izvedeti, kdo bi mogli biti tvoji pravi starši?

sicer pri Sv. Jakobu: I. a razred 74 učencev, I. b 74, II. a 62, II. b 62, III. a 64, III. b 64, IV. a 48, IV. b 48, V. a 40, V. b 49; na Acquedotto: I. 79, II. 70, III. 70, IV. 47, V. 37. Pri Sv. Jakobu so šolski prostori prirejani za 50 učencev in so torej prvi trije razredi daleč prenapolnjeni, za ravno 100 učencev. Na Acquedotto ni prostora v posameznih šolskih prostorih niti za 40 učencev, a če se vzame število 40 kot najvišje, je 106 učencev preveč. Meščanska šola pri Sv. Jakobu šteje v I. a razredu 45, v I. b 44, v II. razredu 29, v III. 18; skupaj 136 učencev. Na deški in meščanski šoli je skupaj torej 1024 učencev v 19 razredih in prihaja na razred torej po 54 učencev, ali 14 več kot se smatra splošno primerno s pedagoškega stališča. Kaj naj šele rečemo o posameznih razredih z 79, 74 učenci, ki niti dihati ne morejo posteno v preozkih šolskih prostorih, in si mora učitelj ali učiteljica v najkrajšem času nakopati med njimi jetiko, če hoče doseči le količkaj učnega uspeha! Ali da! Ko bi še bilo učiteljskih moči! Pri Sv. Jakobu so za 6 razredov (III. a, b, IV. a, b, V. a, b) samo 3 učne moči! Zato se more tudi pouk vršiti le vsak drugi dan. A kakor smo rekli: učitelji CMD šol pa že nad tri leta opravljajo pri vokalih pisarsko službo, strážijo vojne ujetnike itd., namesto da bi poučevali na zavodu, ker se pristojnim oblastim nikdar ni zdelo vredno, kaj šele potrebno, da bi se pobrigale za njih prepotrebno oprestitve. Da še več! Na šoli CMD je sedaj precejšnje število otrok, ki so prišli na zavod z opuščeni obšolskih šol v Sv. Križu in Proseku in z drugih okoliških šol kot begunci. Zakaj pa ne poskrbi šolska oblast, da bi brezposelno učitelstvo začasno opuščeni obšolskih šol ravno iz navedenega vzroka začasno prevzelo pouk na šoli CMD, kateri primanjkuje učiteljskih moči. Občina bi pač ne storila nič drugega kot svojo dolžnost, ako bi začasno oddala šoli CMD potrebne učne moči, in to tembolj, ker je na zavodu tudi učencev iz občinskega zavoda — mestne poboljševalnice. — Tu je dovolj nasvetov, kako se lahko nemudoma odpravimo vsaj največjemu nedostatku in mislimo, da se po vsem tem pač ni treba sklicevati šolski oblasti na — Družbo sv. Cirila in Metoda, ki že nad 25 let dela blago občin in držav. Naj storite občina in država svojo dolžnost, pa bo mahom konec vseh teh, po njeni krivdi nastalih nezakonnosti in krivic!

V otroški vrtec sentjakobske podružnice CMD se je vpisalo letos nad 180 otrok. Ker pa toliko otrok ne sme zahajati v en razred, je odbor sklenil, da v slučaju, da bi imel zadostno sredstev, ustanovi še en razred. Zato so se naprosili starši najmlajših otrok naj za nekaj časa, t. j. dokler se ne uredi prostori za novi razred, ne pošiljajo otrok v vrtec. Da pride Sentjakobska podružnica CMD do sredstev, priredi v nedeljo, 4. novembra ob 4 pop. v gledališki dvorani »Narodnega doma« dobrodelno predstavo. Čisti dohodek bo v korist otroškega vrtca pri Sv. Jakobu. Priprave za to predstavo se že dolgo časa vrše in ni dvoma da se vse narodno misleče osebe udeležijo te prireditve in bodo s tem pomagale naši prekrstitni CMD.

V Trstu in Zagrebu. Prejeli smo: K pritožbi pod tem naslovom v včerajšnji številki »Edinosti« bi bilo treba dodati še tole: Splošno je znano, da na tržaškem trgu sploh ni dobiti skoraj ničesar več, če pa je kaj živila, so to živila, ki jih je preskrbela ali aprovizacijska komisija sama, ali pa so jih postavili na tržaški trg tržaški trgovci pod nadzorstvom aprovizacijske komisije. Tržaška okolica, predvsem pa sosednja Istra ne daje na tržaške trge že dolgo časa ničesar. Kar prinašajo kmetice iz Istre, izgine vse v takimenovanih »bojških hišah«, kjer jim plačujejo liter mleka po K 1'60 do K 1'80 in še dražje, jajca pa po isti ceni in jih poleg tega še zakladajo z raznimi »teseranti«. Istrska kmetica, ki pride z mlekom ali kako zelenjavo v Trst, niti ne pogleda delavske ali druge »manjvredne« meščanske žene, če jo vpraša, ali bi ji mogla dati mleka; kvečjemu se porogljivo posmeje in gre dalje v to ali ono palačo. V manj imovite hiše zahajajo samo z »vinom«, to se pravi, z vodo, ki je s črnim vinom nekoliko pobarvana. S tem »vinom« skušajo potem preslepti ljudi predvsem za krušne izkaznice in potem seveda tudi za denar. Za sam denar sploh ne vstajajo ničesar. Videti pa jih je potem v vrstah pred vsemi pekarnami, posebno v barriarskem in sentjakobskem okraju in v Starem mestu, kjer danzadnem nalagajo ne morda po 1 kg, temveč kar po osem, deset in tudi več kržičev kruha. Ker jim je aprovizacijska komisija prišla na sled, da največ ponarejenih krušnih izkaznic prinašajo ravno one, pregledujejo sedaj finančni stražniki krušne izkaznice pred krušnimi prodajalnimi. Če so take ženske v vrsti, hitro izginejo, ko zagledajo uniformo, a se takoj vrnejo, ko odide finančni stražnik. Ker prinašajo tudi prodajalcem kruha »vin« živila, jim seveda le-ti izročajo kruh, kolikor ga hočejo, čeprav potem domače prebivalstvo, ki stoji v vrsti, ne dobi ničesar. Danes, v soboto, se je dogajalo skoraj povsod v omenjenih okrajih, da so »mlekarice« dobile po pet do deset kržičev, dočim pa je sto in sto domači žensk in otrok čakalo zastoj. Tupatam so morali celo posredovati stražniki, ker je bilo čakajoče ljudstvo ogorčeno, da so one ženske dobile toliko kruha, domači ljudje pa nič. Ničče naj ne misli, da mi Tržčani ne privoščimo kruha tudi okoličanom in istrskemu prebivalstvu, toda to pa vendar ne gre, da bi nam oni, ki imajo kot predlovalci vendar toliko živila, da jim ni treba stradati, kakor stradamo mi, in ki ta živila prodajajo po naravnost oduških

PODLISTEK.

Milijonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavetta.

— Osemnajst let.

— Kako se imenuješ?

— Ponedeljek.

De Vivone je mislil, da ni razumel prav, in je ponovil vprašanje.

— Da, Ponedeljek, — je odgovoril mladi kaznjenc; — to ime so mi dali oni ljudje, ki so me vzgojili, ker so me nekoga ponedeljka našli v nekem jarku pri Chartresu, kjer me je nekdo izpoložil.

— In kaj se je zgodilo s tistimi, ki so te vzeli k sebi? — je vprašal živahno vojvoda, katerega so očividno posebno zanimala ta vprašanja.

— Mrtvi so, — je odgovoril kaznjenc sirovo.

— Če milostni gospod dovolite, — je

(Dalje.)

genah. — krma kokoši se vendar ni podražila za 1800 do 2000 odstotkov, da se prodajajo jajca tako drago — odnašali še edino hrano, ki jo imamo — kruh, in sicer v toliki meri, da ga ni sploh nič ne moremo dobiti. Da se vsaj kolikor toliko odpravi ta zloraba, bi priporočali aprovizacijski komisiji naslednje odredbe: ker so krušne izkaznice prirejene itak že za vsak dan, naj se odredi, da sme vsaka družina vsak dan dobiti kruha le toliko, kot ga je določena za vsak dan, in prodajalec naj odreže od vseh izkaznic odrezke dotičnega dne. Če bi se pa z delo to prezgodno, naj bi se pa določilo, da se mora oseba, ki pride po kruh, izkazati z živilsko izkaznico, na kateri je itak zabeleženo število oseb družine, in prodajalec ji ne sme prodati več kruha, kot ga gre na dan za toliko oseb, kot je zabeleženo na živilski izkaznici. Tako bi bila skoraj popolnoma izključena zloraba, ker živilsko izkaznice ne bo tako lahko kdo izročal tujemu človeku, in s ponarejenimi krušnimi izkaznicami bi se tudi ne moglo dobiti kruha, ker bi dotičniki ne imeli živilskih izkaznic. Še boljše pa bi bilo, če bi se rajonirala prodaja kruha, kot je rajonirana prodaja ostalih živil. In stvar je izvedljiva prav lahko. Kakor se je odredilo, da se morajo ostala živila kupovati vedno v isti prodajalnici aprovizacijske komisije, naj se odredi enako za kruh. Družine naj si same izberejo prodajalnice kruha, v kateri žele kupovati kruh, prodajalci si morajo zabeležiti njihova imena in številke živilskih izkaznic, in potem naj se oddaja kruh le proti istočasni predložitvi živilske izkaznice in oddaji odrezkov krušne izkaznice. Tako bi postala zloraba pri prodaji kruha naravnost nemogoča, in aprovizacijska komisija bi obenem imela tudi boljši pregled. Če pa pojde tako, da si Tržačan sam ne bo smel preskrbeti na deželi nobene stvari, nasprotno pa mu okolica ne le ne bo dajala ničesar, oziroma ga le oduševila izkoristila in mu jemala še ono edino živilo, ki ga ima, — kruh, pa mu res ne kaže drugega, kot da se pripravi na neodvratljivo hiranje in končno smrt za lakotjo.

Zadrski »Narodni List« dr. J. E. Kreku. »Narodni list« naglašja, kako se je nad preranim grobom dr. J. E. Kreka — v vsesplošni žalosti na našem jugu — manifestirala jugoslovska solidarnost. V izrazih čustev se tekmovali Slovenec s Hrvatom, Srb s Slovincem. Ko se enkrat uresničila naši narodni ideali, bo duh dr. J. Kreka med nami, da mu zadovoljne bodoče generacije porečejo iskreno za njegovo delo: »Hvala ti, veliki pokojnik!« Značilne so te besede srbskega rodoljuba iz Bosne, pravoslavne veroizpovedi, namenjene slavnemu spominu katoliškega duhovnika, člana Slovenske Ljudske Stranke. Ideja narodnega edinstva je danes prožela vse stranke in vse kroge na našem jugu.

Zadnja beseda. Prejeli smo: V včerajšnji »Edinosti« izjavlja g. dr. Josip Beroš, da je on dobil nabiralne pole za narodni dar Vojnoviču, da je poslal k g. Petriču g. Mraka, ki ga je prvotimovani odklonil. G. dr. Beroš vprašuje: mari naj bi bil prišel g. Mrak v fraku in cilindru?! Mi pa odgovorjamo še enkrat v razlago postopanja g. Petriča: na eni strani ni poznal doleca, na drugi pa ima izkustva s slučaj, ko poklonjeni carovi niso dospeli k določeni cilji! To je bil nagib, v kakih formi se je g. Petrič slučajno in v naglici izjavil, je postransko. Sedaj pa, ko nam je g. dr. Beroš označil osebo doleca, izjavljamo lojalno, da nima ne g. Petrič in da nimamo niti ni pravice, ne povoda, da bi dvomili na osebnem poštenju g. Mraka. Ali, kaj pa naj rečemo mi k omahljivi in dvomni izjavi g. dra. Beroša, češ: »Mogoče je, da je g. Petrič več bio dolo svoj obol drugonje, koji je jednako od mene namoljen na sabiranje. Da li to odgovora istini, ne mogu još ustanoviti....!« — Gospod dr. Beroš zamera torej g. Petriču, ker ni zaupal nepoznancu; on sam pa rabi besedilo, ki dopušča možnost, da poznani mu Petrič — govori neresnico! Je-li to bolj lojalno, nego je bilo postopanje g. Petriča? Končno konstatujemo še: 1.) da ni bil g. Petrič, ki je ta dogodek spravi v javnost; 2.) da tudi po napadu ni hotel sam reagirati; 3.) da smo pa (proti njegovi volji) storili to znanci njegovi, ki dobro poznamo naslednja svojstva g. Petriča: njegovo rododarnost v dobre svrhe, njegovo narodno mišljenje in stopnjo njegove izobrazbe, ki je toliko, da enostavno izključuje možnost, da bi kdo, ki ga pozna, resno verjel, da Petrič ni ne ve o takem duševnem velikemu, kakršen je Ivo Vojnovič. — S tem je ta pravda za nas zaključena. To je naša zadnja beseda.

Pravo besedo je napisal celovški »Mir« na adresu nemških nacionalcev, ker se tako srdito vpirajo sporazumnemu miru: Ko bi ti gospodje le sami šli za par dni v krvavi metez, na Vrh sv. Gabrijele, kjer troljubi kosti slovenskih polkov, ki so šli v boj za cesarja, domovino in za svobodo svojega slovenskega naroda, pa za svetovno veljavo nemškemu narodu!

Žensko volno prispevanje. V ponedeljek 29. t. m. bo redni sestanek vseh glavnih nabiralk. Da bo mogoče priti vsem, bo sprejemala blagajničarka denar od 3 do 5 pop. Vsaka naj prinese s seboj nabiralne pole in sive plačilne izkaznice.

Mestna zastavljavnica. V ponedeljek, 22. t. m., in torek, 23. t. m., se bodo od 9½ dop. do 1 pop. prodajale na javni dražbi dragocenosti, zastavljene na razne številke, od 3½ do 6 pop. pa ne dragoceni predmeti, zastavljeni na razne številke. Vinarstveni iz Kladiha, Rocola in Lonjerja, kateri so se svojevčasno vpisali za sprejem sladkorja za vino »petoletni«, naj se predstavijo načelniku okraja Far-

neto v ulici Domenico Rossetti št. 37 od 24. do 27. t. m. od 8—10 predp. in 2—4 pop., s posestniško polo, kjer bodo dobili izkaznico, s katero se bo dobival sladkor in trgovini Iv. Preloga v ul. Molino a vento št. 1 od 7 predp. do 6 pop. Cena sladkorja K 160.

Bivši člani »Zveze jugoslovskega železničarjev« tu v Trstu in okolici, ki hočejo še nadalje uživati pravice društvenih članov, pa se dosejati še niso zglasili, se vabijo, da se tekom štirinajstih dni ali osebno, pisмено ali po kakem zaupniku prijavijo podružnici Z. J. Ž. Trst I. v ulici Rinaldo Carli št. 10. Stari člani, ki se ne prijavijo, se črtajo iz članskega imenika.

Nevročljive poštnice pošiljate. C. kr. poštino in brzojavno ravnateljstvo nam je doposlalo seznam tistih priporočenih in navadnih nevročljivih poštinih pošiljatev, ki so bile v mesecu septembru v uradu za nevročljive poštnice pošiljatev odprte in katerih odpošiljatelji so neznani. Seznam bo priobčen v polnem obsegu v tujakšnjem uradnem listu »Osservatore triestino«.

»Kako se obvarujete sifilitične kuge.« Konec tega velezanimivega in prekoristnega spisa zdravnik dr. Emanuela Freunda, cigar začetek smo objavili v predzadnji nedeljski in ponedeljski številki, priobčujemo v današnji, oziroma v jutrišnji številki. Povedali smo že, kako povaljno se je izrazil o spisu tržaški škof, mnsgr. dr. Karlin, in prepričani smo, da ga mora v resnici odobravati vsak, komur je le količkaj na tem, da se ohrani naš narod dušno in telesno zdrav in krepak, in le želeči je, da se spis kar najbolj razširi med našim narodom. V to svrhu smo se odločili, da ponatisemo spis in ga izdamo v obliki knjižice, ki se bo prodajala po 30 vin. Ker nas je g. avtor pooblastil, da lahko razpolagamo s dobičkom iz izkupička te knjižice v kakršenkoli dobrodelen namen, mislimo da je pač najpametneje, da namenimo ta čisti dobiček — naši mladini, za katero nam je pred vsem drugim s pošteno vzgojo in izobrazbo treba skrbeti, da si jo ohranimo dušno in telesno zdravo. Mislimo, da tako tudi najboljše ustrežemo človekoljubnemu namenu g. dr. Freunda, s katerim je spisal to delce. Knjižica, ki jo predvsem priporočamo našemu vojaštvu, pa tudi vsemu ostalemu našem ljudstvu, naj se naročuje v tiskarni »Edinosti«. Pri naročevanju po pošti naj se doda k naročnim za pošiljatev do 5 izvodov 5 vin., do 15 izvodov 10, za vsakih nadaljnjih 5 izvodov po 5 vin. več.

Dar vojaških grobov. Otožni jesenski dnevi so posvečeni našim mrtvim. V velikem številu romano na njih počivališča, da jih v ljubezni polnem spominu okinčamo s cvetkami. Toda naši dragi počivajo tudi zunaj na pustem bojem polju, v tujih mrzli zemlji. To so naši dragi boritelji za domovino, za nje varnost in bodočnost. Tega ne sme nobeden v teh dneh pozabiti, nobeden naj ne odreče male žrtve, za katero bo naprosen na dan vojaških grobov (31. X. do 2. XI.) za ohranitev njih počivališč za trajne čase. Darove bodo sprejemali c. kr. okrajna glavarstva, županstva, občinski uradi, župnišča, kulturna društva, banke in hranilnice. Nadaljnja pojasnila daje »Komitee für die Kriegsgräberfürsorge« Dunaj 9 Bezirk, Canisiusgasse N.o 10. Brzojav 23116 in 21820.

Književnost in umetnost. MILAN KURET: Beseda o Joži Lovrenčiču. Kdor misli, da se poezija nahaja samo v rimah in enakomernem ritmu, ta naj pusti »Deveto deželo« pri miru. Vem že naprej, da bodo mnjenja o Lovrenčičevi prvi zbirki mogočno razmahne in — ako intuitivno centralno nasprotna. A eno stoji in bo stalo: da je večji del zbirke dober, velik del prav dober; kar pa je slabega, kaže svežo samotvorno moč, ki se v bodoči zbirki mogočno razmahne in — ako intucija in pripovedovanje avtorjevo postane bolj jasna — bo rodila še mnogo lepih sadov. Kakor že omenjeno, je dvetretjinski del pričujoče zbirke dober; zato lahko rečem, da je delo uspelo in da je vredno življenja. O zbirki sami nekaj podrobnosti. Najprej moram omeniti, da naslov »Deveta dežela« ni srečno izbran, ker ne odgovarja celoti zbirke. Pri uvodni pesmi, ki je sicer prav lepa, bi prav lahko pogrešali resnično prozaičen verz: »Človek, ki greš po cesti etc...« — Zdravo, svežo poezijo dihaajo pesmi »Poglavje ob njivi«, »Jug v okviru« in »Drevo«.

Najboljše v vsej zbirki in prve vrste pesmi so »Obol« (za katero bi bilo bolje, da bi ostala nespremenjena, kakor v »Dom in Svetu«) »Življenje«, »Sfinga«, »Pogled na mesto«, »Meditacija«, »Confessio« in »Pesmi iz pisem«.

Živnostenska banka Podružnica v Trstu Ulica Ponterosso vogal ul. Maria Teresa. — Lastina palača. Delniška glavnica K 100.000.000. — Rez. zaklad K 21.000.000. Izvršna kulantno vse baržna in menjalnična transakcija. Uradne ure od 9—1 pop.

Češko Budjevička Restavracija (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI: se računajo po 4 stot. besedo. Manjše tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Misica v bližini mesta, pripravna za obrt, se kupi. Natančne pisane ponudbe na Fran Zorzi, Piano di S. Anna št. 31 Trst. 1546

Kočija »vitorja« za dva konja se prodaja ali pa zamorza s blagom. Ulica Boschetto 32 Balabera. 1547

Citje s škafloj so naprodaj. Ulica Coroneo 13. I. desno. 1548

Vinski urad v Trstu sprejme takoj konceptno moč in strojstake. V obeh slučajih se zahteva popolno znanje hrvaškega jezika. Zglasiti se je pri namestništvu soba št. 56. 1549

Oddajo se v najem v tržaški okolici vinograd, pridelava se po 50 hl vina. Proda se tudi posamezne kose, gozde, travniko itd. po zmernih cenah. Naslov pove Inzer. odd. Edinosti. 1541

Izorstvo rojansko vino se toči dnevno v Hotelu Balkan. Vojaški trg. Vino se da tudi na dom po zmernih cenah. 1528

Kupujem sunje, volane in bombaževе odevje, bombažežino, vrvi vsake množine ter jih plačujem najbolje. Depiccolzuane, ulica Toro 6. 1463

Slavnate čevlje (solne). Slav. občinstvo in gosp. strva in gosp. trgovcem priporočam slavnate čevlje in slavnate podplate za v čevlje, katere sem začel izdelovati, tako da vsaki zahtevi lahko ugodim. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, dobro došla. Naj vsak poskusi. Franc Oerar, tovarna slavnakov v Stoba, pošta Domžale pri Ljubljani. 8708

Miso kupim z enim — 4 stanovanji, ako mogoče s malim vrtom, v bližini mesta ali Južnega kolodvora. Natančne pisane ponudbe pod »V kratkem« na Ins. odd. Edinosti. 1545

Mladenič, ki ima veselje do kmetijstva, s 5000 K gotovine, vojašine prost. želi znanja v svrhu ženitve z gospodično 23—30 let staro, ali vdovo, ki ima posestvo na deželi. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti pod »Jesen«. 1444

Urinarjem in kmetovalcem naznanjam, da imam na prodaj tudi letos veliko množino sadik bele in rdeče čebule. — Ante Aljinović, Sv. Ivan ulica Brandežija št. 942 (3-92)

ZAHVALA. Dediči pok. Gasperčič se iskreno zahvaljujemo vsem onim blagim osebam, ki so nas v teh težkih, britkih urah tolažili z mnogimi dokazili sožalja, o priliki prebitke izgube našega dragega, nepozabnega

Zdravka. Bog plati vsem! Sv. Ivan pri Trstu, 22. oktobra 1917.

Dan vseh Svetih in Vernih duš. Od 31. oktobra do 2. novembra Dan vojaških grobov. SOMEŠČANI! Spomnite se padlih na bojišču pokopanih junakov! Vsaki, tudi najmanjši dar, je hvaležno sprejet. »Hauptgeschäftsstelle« Dunaj XI. Canisiusgasse 10. Telef. 22.116 22.228. — Poštno vknjižbeni. konto 157.270

Liječnik dr. Cega specialist za unutrašnje i dječje bolesti primati će od 20. tek. Via della Raffineria br. 4, I. kat (Piazza Barriera vecchia) od 3-5 p. p.

Ustanovljeno l. 1893. Ustanovljeno l. 1893. Vzajemno podporno društvo v Ljubljani registrovana zadruga z omejenim jamstvom dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali proti zasnambi na službene prejemke. Vračajo se posojila v 7½, 15 ali 22½ letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih. Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg štav. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila. Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4¼%. Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.348.40 K. — Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.059.850 K

Javna zahvala. Izrekam slavni goriški poslovavnici ces. kr. sklada vojaških vdov in sirot v Trstu, Lazzaretto vecchio št. 3 za kulantno in točno plačilo zavarovane glavnice ter ta sklad kot najboljšo preskrbo v teh hudih časih prav iz srca priporočam. Hvaležna ANA vdova TONUT Škorklija št. 800.

Fotografski atelje DAGUERRE Trst - Corso št. 39 - Trst Razglednice v platinu. Specialiteta: slike v barvah, fotoschizzi. Cabinet, visit, povečanja, reprodukcije vsake slike. — Električna razsvetljava.

Hotel in restavracija METROPOLE Trst, ulica S. Nicolò 22. Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Vsaka ženska naj čita velezanimivo navodilo moderna gojitev prs izkušen nasvet pri oslabelosti in pomanjkanju krepkosti. Pišite z polnim zaupanjem na IDO KRAUS, Pressburg (Ogrsko) Schanzstrasse 2. Abt. 19 Ne stane nič! Ne stane nič!

Amerikansko duple-zlato v zlatarnici in urarnici A. Jerman, Trst, ul. Barriera vecchia 19 Velika zaloga dolgih in ovratnih verižic, zapestnic, prstanov, uhanov, obeskov za slike, medaljone i. t. d. Vse stvari so po zmernih cenah, izdelane v najboljših tovarnah. — Srebro in zlato kupujem in menjam. Pošilja se po povzetju. Ceniki se ne razpošiljajo.

VELIKA SKLADIŠČA S. ÖHLER & C. OMP. NASL. TRST, CORSO ŠTEV. 16. Velika izbira vsakovrstnega blaga za jesensko in zimsko sezono za gospe, gospodične in otroke. Najnovejši modeli za odrasle. Vojaške opreme. Kožuhovine. Kuhinjske potrebšline.

Dobrozna urarna in zlatarna Alojzij Povh Trst, Piazza Barriera vecchia št. 3 kupuje zlato, srebro in dragulje po najvišjih cenah.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ registrovana zadruga z omejenim poroštvom TRST - Piazza della Caserma št. 2, i. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjicah. Poštno hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 952 ima varnostno celico (safe deposita) za shranjevo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah. STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON. Uradne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačujeta vsak delavnik ob uradnih urah

POSJOJILA DAJE za vknjižbo 5 ½ % na menice po 6 % na zastave in amortizacija za daljšo dobo po dogovoru. EKSPOMTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po 4 % Večje stalne vloge in vloge na tek, račun po dogovoru. Resni davke plačuje zavod sam. — Vloga se lahko po čas krono. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE HRANILNE PUŠICE.

Dobre so tudi: »V velikomestnem ju-
tru«, »Pesem v molu«, »Jesenska romanca«
»Nenapisano pismo«, »Poročna«, »Viso-
ka pesem« in »Rezijan«.

Srednje in popravne potrebne so: »Pom-
ladna misel na domovino« (druga in tretja
kritika sta zelo šibki), »Drevo v
marcu«, »Pisma«, »Pomladna«, »Anto-
nietas«, in »Jesen«, v kateri je marsikaj
prisiljenega.

Lahko bi izostale: »Slninca«, »V dveh«,
»Shakespearev norec«, »Senca« (neja-
sna), »Pomladni motivi«, »Gledanje« (vse-
skoz nejasna), »Pesmi« (razen zadnje),
»Resignacija«, »Jaz bi rad rudečih rož«,
»Deveta dežela«, (St. 45), ki je tudi ne-
jasna, in »Tuberoza«.

Osmamljena v naši literaturi je pač eklo-
ga, a želeli bi si boljše.

Nekaj posebnega je daljša pesnitev
»Deveta dežela«, ki zaključuje zbirko. »De-
veta dežela« je posrečena; dobro zadeta
slika vsega človeškega hotenja in strem-
ljenja. To ni samo slika iz srednjega ve-
ka, ampak to je slika vseh časov in vseh faz
razvoja človeškega notranjega življenja.

Reči moramo, da je avtor z »deveto de-
želo«, katere osnutek temelji na narod-
nem pripovedovanju, svojo nalogo dobro
rešil. Odlikuje jo lapidarnost pripovedo-
vanja, priprostost sloga in vernost dialo-
gov. Lahko se reče, da v tej pesnitvi ni
niti eden verz odveč. Nastopajoče osebe,
ki prikazujejo vsaka svoj svet za-se, so
dobro začrtane; celo grajski norec, za
katerega sem se najbolj bal, igra svojo
vlogo dovolj častno. Tudi red, v katerem
se vrsti vseh devet dežel, odgovarja po-
polnoma. Vendar tudi deveta dežela ni
brez hib. Pred vsem je forma tupatam
precej pomanjkljiva, pripovedovanje pa
kaže mestoma preveliko naivnost v izra-
žanju.

Zdaj pa nekaj več o senčnih straneh
vse zbirke. Ako bi ne omenil tudi teh, bi
ne bil pravičen. 1. Pred vsem kvarijo užit-
ek nekatere slabo zadete primere, pri
katerih si človek ne more misliti ničesar
določnega. 2. Nejasnost in pomanjkanje
prehodov iz ene misli v drugo. — Zahite-
va publiko, da naj bodo proizvojni jasni
in razumljivi, je upravičena. Jasnost je
predpogoj estetičnega užitka. Vrednost
duševnih proizvodov raste, kolikor večja
je njihova jasnost. Za zgled nam lahko
služi ruska literatura. Kakšno bogastvo
misli in čustev v tako priprosti obliki! —
Znano je tudi, kako se je Turgenjev izra-
zil o vrednosti umetnikovega sloga. —
»Umetnik je toliko večji, kolikor prepro-
stejši je njegov slog, kolikor preprostejša
so sredstva, s katerimi izraža to, kar on
hoče«. Tako pravi Turgenjev, in to po
pravici. Misli in čustva pisatelja morajo
biti izražena na tak način, da je vsak mi-
slil čitatelj primoran misliti le tisto, kar
pisatelj hoče. To pa se ne da trditvi o neka-
terih pesnih Lovrenčičeve zbirke. Ne-
jasne so n. pr. »Senca«, »Deveta dežela«
(st. 45), »Anagnorisis« in »Gledanje«. Po-
slednjo je razlagalo pet literatov vsak na
svoj način in vsak popolnoma drugače.

Vendar pesnika vse te pogreške ne
smeje ostrašiti na nadaljnji poti delovanja.
Potrebno pa je, da pregleda in premisli
pot, po kateri je hodil do sedaj, da ne za-
ide še dalje od prave poti v še večjo go-
ščavo nejasnosti, kamor mu nobeden ne
bo mogel in maral slediti. Ako se bo v
svojem umetniškem ustvarjanju poslužev-
val priprostejšim sredstvom, ako se otrse
nejasnosti in ako bo nadalje ustvarjal po
zgledu svojih najboljših poetov, bo videl,
da poide njegova pot vedno navzgor. Pri
tem mara paziti seveda tudi na to, da svoj
stil obvaruje vsake ekstravagantne ne-
okusnosti forme.

Njegova zasluga pa je, da je uvedel v
našo poezijo svobodnejšo obliko in pose-
ben slog.

Na koncu moram omeniti še to, da po-
grešam v zbirki mnogo lepših pesmi, ki so
že izšle v »Dom in Svetu«, katerih pa
pesnik ni sprejel v prvi zvezek svojih po-
ezij. A upamo, da se to zgodi drugičkrat.

Kako se obvarujete silistične kuge?
Spisal zdravnik dr. Emanuel Freund v Trstu
Opomin vojakom in mladim možem.
(Dalje)
In dalje: Mlad pešec stopi predme.
»Silisti!« Razodel sem mi. Pobledevi si
je potegnil z roko preko čela, ki mu ga je
obilil mazel pot.
»Moj Bog!« je zajčal. »Moja uboga ne-
vesta; hotel sem se poročiti v enem me-
secu, kajti zaročena sva že pet let. O, da
bi bil v sirelskem jarku, živ ne maram več
domov!«
In tako nepretrgoma dan za dnem. Če
sem potem zvečer stopal skozi napolraz-
svetljene bolniške sobe, mi je udarjal na
uho neštevilno pridruženo ihtenje... mla-
dina je objokovala izgubo svojega najvišjega
im-tja, izgubo zdravja.
In pred mojimi duševnimi očmi se mi je
odprla strašna prizrena! Z grozo sem zrl,
kako se vlačijo tisoč očetov, ki so vsled
varstva nebes ubežali morilni sovražni svin-
čnik, vračajo po dolgem času v zapuščene
domove. S strahom sem videl njihove lju-
bezni polne, nežne poglede, videl, kako dvi-
gajo veselo k sebi svoje otroke in pritiskajo
nežna usteca na svoje ustne, v hipni pozabi,
da niso še popolnoma očistišeni strupene
silistične kuge, ki so se je nalezli v vojni
v lahkomiselnem trenutku. Neskončno so-
čuzje se me je polastilo, ko sem se zavedel
brezštevilnih, nedolžnih žrtev, ki bodo umor-
jene po lastnih očeh in bratih, kakor o
umrali nekoč v Betlehemu nedolžni otroci
vsi ed ukaza lastnega kralja.

Toda še dalje hiti moj prostrski pogled!
Vidim vas, kako stopate k oltarju, kako pe-
ljete vroče ljubljeno nevesto, ki vas je v
zvesti samoti čakala dolga leta, pod domačo

streho, in zdi se, da vam vzcvete po tolikih
vojnih naporih nova sreča. Kmalu vam še-
petaje, zardela v obraz, razodene vaša mlada
žena sladko skrivnost, da občuti sveto ob-
čutje mlade matere... in v tih zavesti
sreče teko meseci in meseci... Toda,
groza, kako strašna zavest vas čaka, ne-
srečniki, ko se zbudite iz rajске sreče!

Naenkrat zbolj vaša cvetoča žena. Rože
izginejo z njenih lic in ostudna, strašna bo-
lezen napade njo, ki jo je izvolilo vaše srce.
Nekoč tako cvetoče lepo obličje pokrjejo
brezštevilne pege! Telo pokrivajo prekin-
prek gnojni mehurji, grozne bolečine vrtajo
v njenih udih... plašno upira nesrečnica
v vas svoj pogled, Pride zdavnaj, sočutno
pogleda ubožico-mučenico, s tihim očikom
in neizre nim zaščevanjem pogleda v oči
vam, ki ste krivi te nesreče!

Kmalu pride dan rojstva! Kako ste z ve-
seljem, trepetaje čakali trenutka, ko boste
smeli stisniti v svojem naročju cvetoče dete,
lastno dete, poljubiti svoj ponos, ponos
svoje žene...

Toda strašen je prizor, ki se vam nudi,
ko opazujete dete, ki je ravnokar prišlo na
svet: Uvel črvice z gubami na majem
obrazu, gnoj se cedil iz močnega nosa,
globoko v jamicah leže krvava očesa; zdi
se, kot bi vas molče tožila, kot bi vam ho-
tela prodreti v dno duše in bi vam otrok
jokal s šibkim, pojemajočim glasom:

»O, oče, oče, zakaj, zakaj si me poklical
v življenje?«

In s tresočimi rokami grabite po lastnem
detetu, odkrijete plateno odevico z revnega,
slušnjane telesa. Groze presunjeni se
umaknete: O kakšen ostuden prizor! Me-
hurji, turi, bule pokrivaajo telesce novoro-
jenčka-mučenika, ki mu je samo ena sreča
še mogoča: smrt čim hitreje smrt!

In s smrtno grozo vrcite planete od
nega, kakor bi vas bičale pasusne pr kazni,
divjate in drvite daleč, daleč ven na polje,
ven v gozd; sami hočete biti, sami s po-
stasnimi očiki, ki vam gizejo vest. Tezko
sopeč se vrčete v mah temnega gozda, za-
grebete obraz globoko v mokro zemljo in
pokoče se vam ulije potok solza po licih,
potok brez konca in kraja, kajti brezkončna
je vasa nesreča in zdi se vam, da te sra-
mote ne morete preživeti.

In slednjič bi vas prosi, da ni sledite še
trenutek, tja, kamor bi vas rad popeljal;
pokazal bi vam rad, kaj vas morda še čaka,
če vas zadene nesreča, da obolite na na-
lezljivi silistični kugi. Rad bi opustil, rad
bi vam prihranil strašno resnico, ki jo boste
sišali. Toda ne smem radi vas in vaših
družin. Poslušajte!

Pred leti sem mel prijatelja; posebjena
podoba moči in moške lepote. Usoda mu je
vse podelila, kar se imenuje človeška sreča:
zdravje, bogastvo, čast in ugled, krasno
ženo in ljubše otroke. Svojo družino je
ljubil oboževal in zanj ni bilo drugega
ženskega bitja na svetu nego njegova žena.

Toda nekega veselje-pusnega dne sva
šla v našem južnem mestu po cestah, ki so
mrgolele pustnih sem. Nepričakovano se je
pognala iz gneče d Ezra, nagajiva š ma, in
preden se je je mogel ubraniti, ga je po-
ljubila na usta. On temu dogodku ni pri-
pisoval velike važnosti — toda po štirinajstih
dneh je prišel k meni, in z grozo sem vi el,
da je prijateja poljub okužil z grdo spolno
boleznijo. Lotil sem se takoj zdravljenja in
skričel zanj, kakor se sploh skričel za pri-
jatelja. Toda ves moj trud je bil zaman;
okuženje je bilo tako silno, da je tekom
par let oboliel na možganih in morali so
ga spravili v norišnico.

**V tržaški okolici gre v kratkem
večje kmečko posestvo s hišo
na dražbo.**

Tozadevne informacije daje Tržaška posojilnica in
hranilnica v Trstu, Piazza Caserma 2.

ZAHVALA.
Podpisana izrekam tem potom ces. kr.
skladu za vojaške vdove in sirote v Trstu
Lazzaretto vecchio 3 najtoplejšo zahvalo za
točno izplacilo zavarovalnine iz vojno-po-
sojilnega zavarovanja Odličnim spoštovanjem
MARIJA TASSINI ul. Lavoratori 214

Hranilne vloge
sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruge,
in jih obre 4 1/2 % večje zneske po do-
stavljanju po 4 1/2 % govornu. Trgovcem
otvarja čekovne račune z dnevnim obrestvo-
vanjem.
Rentni davek plačuje zadruga sama.
Vlaga se lahko po eno krono.
Poštno-hranilnični račun 75.679. TELEFON 16-04.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5
(Lastno posloplje)
Kapital in rezerva K 13.200.000.—
FILIJALKE: Dunaj, Tegethoffova ul. 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Spil, Šibenik, Zadar.
KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obli-
gacije, zastavna pisana, priporočila, delnice, srečke itd.
VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje
in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE-DEPOSITS
PROMESE. Brzjavni: JADRANSKA.
MENJALNICA

Pred kratkim sem bil naprošen, naj ga
obiščem. Ko sem prišel v zavod, me je
spremljal prijazen sotovarš. Šla sva najprej
skozi vrt. Tu sem videl pred vsem blede
upadle postave onih nesrečnikov, ki se jim
je sušil mozeg; pobitega pogleda so se
vlačili na bergljah ali so jih vozili, že po-
polnoma ohromele, v majhnih vozčkih po
vrtu.

Nato sva stopila na drugi vrt. Tu so bili
bolniki v prvem razvoju silističnega omeh-
čanja možgan. Prvi je tekal v krogu, kakor
bi nečesa iskal; drugi je čepel na tleh in
nabiral kamenčke; tretji pa je stal ponosno
na klopi; lasje so mu zmerno padali na
čelo, v desnici je držal majestetično predse
vejičico, v levici tliščal kepo trave in zemlje
ter glasno neprenehoma klical drugim bol-
nikom, ki so z blaznim nasmehom bulili
vanj: »Jaz sem kitajski cesar, jaz sem Gospod
Bog, moja je zemlja!« In okoli njega so
stali drugi bolniki, eden se je naglo iztrgal
iz gruče, zasmejal se pred menoj porogljivo
in dejal: »Ta je lažnik, norec, ne on, jaz
sem Gospod Bog!« In smeje je odhitel.

(Konec prihodnjice).

PRIPOROČLJIVE TVRDKI

Gostilna „Al Vetturino“
Trst ulica Chiozza št. 5. Domača kuhinja. Velika
izba a najboljših vin.

Trgovina jestvin
IVAN BIDOVEČ, Trst, ul. Campanile 13 (Org
Ponterosso). Lina v zalogi: čaj, para-različno kon-
servo, mnogo vrst kock za juho, žef in tudi blago
aprovizijske komisije. Pristni Jama ka rum, ko-
njak Martij, vermouth, mal novec, silvosev ter več
vrst mineralnih vod. Vse po zmeranih cenah. 414

Mehanična delavnica.
ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via
Meda 26. Izdelovanje in poprava strojev in mo-
torjev. Proračuni. 991

Knjigovoznica
PIETRO PIPPAN, Trst, ulica Valdirivo 19. Arti-
stična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelova-
nja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 297

Majolične peči in štedilniki
M. ZEPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izde-
lovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

Hotel Continental
Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Pren-
ošče za vojake. Dvigalo. Cene zmerne. Postrežba
točna. 190

Papir.
VERKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirna-
tina, rešje lastne tovarne. — Veliki raznih barv
in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar,
Trst, Via del Gelai 18. 266

Šivalni stroji.
DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV
SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev
in vseh približaj. Delavnica za popraviljanje. 258

Damska krojačnica
A. RIEGER, Trst, ulica Commerciale 3. Izdeluje
vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem
kroju, plesne obleke, obleke za poroko, bluze
za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Nepremočljivi plašči.
LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera
vecchia 19. Bogata izbira vojaških plaščev od K
20 — naprej. 257

Jestvine na debelo.
Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodaja na de-
belo RUGGERO GAMBEL v Trstu, ulica dell'Ac-
quie vogal ulice Corosao. 244

Ljubljanska kreditna banka
Podružnica v Trstu
Ulica Caserma št. 11. Uradne ure od 9-1.
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje
zlate in papirnatne novce in devize.
Daje predujme na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse
v bančno stroko spadajoče transakcije.
Vloge na knjižice obrestuje 4 % netto
Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.
Obavljata nakazila vojnim ujetnikom.
Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

Nadomestek toaletnega mila.
Parfurniran in okusno urejen.
Nadomestek toaletnega mila.
Vsečina enega kartona 2 1/2
ducata, stane franko kron 26.50.
Razpošilja tvrdka
LANG & COMP., Osijek,
Hrvatska Slavonija, Župni trg.
Brzjavni naslov: Lang & Comp. Osjek.

ČEVLJE
Gler-a-nsnje iz črnega ali rujavega telečjega
u-nja, zgoraj iz Ross-Box ali Chevreux
usnja z črnimi lesenimi podplati. Drby-visoki
čevlji na vrvice, dobri in zelo trpežni.
Cene: št. 27—35 za otroke K 23.75
št. 36—40 za gospe K 31.40
št. 41—46 za gospode K 35.80
Materijal, delo n cone po predpisanih cenah.
Pri naročitvi naj se navede številko čevlja
ali velikost nogo. Razpošilja se po povetju.
Zaloga: Ioria-čevljev Jak. Kömig, Dunaj
Büttinggasse 9

Kabaret-Varietè MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8 1/2 zvečer naprej
Ostoppina K 2

IVAN KRŽE - Trst
Piazza San Giovanni 1.
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb-
ščin od lesa in pletenin, škafov,
brent, cebrov in kad, sodčekov, lopat, re-
šet, sit in vsakovrstnih košev, jerbusev in
melet ter mnogo drugih v to stroko spa-
dajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo
trgovlino s kuhinjsko posodo vsake vrste
bodi od porcelana, zemlje, emalja, kos-
talar ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke
in za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje
in steklene posodo za vino t. d. i. t. d.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ul. Poste vecchie
12, vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez
bolečine.
Plombiranje.
UMETNI ZOBJE

Veliko skladišče klobukov
dežnikov, belih in pisanih srajc, platna
žepnih robcev, moških nogavic itd. itd.
K. Cvenkel Trst Corso 28
Cene zmerne. — Postrežba točna.
Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Posojila
daje na osebni kredit in na zastave
proti plačilu po dogovoru.
Uradne ure: vsak dan za stranke
od 8 predp. do 1 popoldne.
Priporoča male hranilne škrinjice, ki
so posebno primerne za družine.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5
(Lastno posloplje)
Kapital in rezerva K 13.200.000.—
FILIJALKE: Dunaj, Tegethoffova ul. 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Spil, Šibenik, Zadar.
KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obli-
gacije, zastavna pisana, priporočila, delnice, srečke itd.
VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje
in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE-DEPOSITS
PROMESE. Brzjavni: JADRANSKA.
MENJALNICA

GAMBRINUS
vsaki večer
ob 9 1/2
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1.—

Umetno-fotografični atelje
Trst, ulica del Rivo št. 42 (prilijče) Trst
Izvršuje vsako fotografično delo
kakor tudi razgleda, posnetke
notranjost lokalov, poročanske
plošče za vsakovrst spomenika
POSEBNOSTI POVEČANJE
VSKE FOTOGRAFIJE
Izidi udobnosti gosp. naročal-
kov sprejema naročbe in jih iz-
vršuje na domu, ev. tudi zunaj
mesta po najzmernejših cenah.
Trst, ul. del Rivo št. 42

Josip Struckel
Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina
Novi dohodi volnena blaga
za moške in za ženske
obleke, svilenina, etamine,
batast gladek in čipkast. Čipke
za obleke kakor tudi bogata
izbira okraskov in ovratnikov
i. t. d. i. t. d.

Zlataarnica G. Pino
v Trstu se je preselila na Corso št. 15
v bivšo zlatarnico G. Zerowitz & Figlio.
Velika izbira srebrnih in zlatih
ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

Oglasi, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna
naznanila reklamne vsebine, naj se pošil-
ljajo na »Inseratni oddelek Edinosti«